

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT

Assumpte: revisió anticipada d'ofici de l'autorització ambiental de l'activitat d'explotació ramadera porcina d'engreix de l'empresa SALVADOR BRAMON-DOLORS LLOBET, CB, al terme municipal de Vilademuls (exp. G1RA190047).

EXPOSEM:

Que l'entitat i la plataforma tenen com a objectius l'estudi, la defensa i la conservació del medi ambient i del territori. Que aquests objectius interessin al bé comú i com a tal són reconeguts a l'article 45 de la Constitució Espanyola.

Que la Sala Segona del Tribunal Suprem, en sentència dictada el 30 de novembre de 1990, sobre el recurs del sumari 12/85 de la Secció Tercera de l'Audiència Provincial de Barcelona, va reconèixer el dret de gaudir del medi ambient com a dret fonamental dels ciutadans espanyols.

Que tenint coneixement del ANUNCI d'informació pública sobre la revisió anticipada d'ofici de l'autorització ambiental de l'activitat d'explotació ramadera porcina d'engreix de l'empresa SALVADOR BRAMON-DOLORS LLOBET, CB, al terme municipal de Vilademuls (exp. G1RA190047), volem fer les següents al·legacions:

AL·LEGACIONS

1. No s'aporta tota la informació actualitzada, necessària i obligatòria per revisar les condicions de l'autorització que preveu l'apartat 1 de l'article 26 del Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre. Entre altres:

- no s'aporta informació actualitzada que preveu l'article 12,
- no s'aporta informació dels resultats dels controls de les emissions i altres dades que corroborin el bon funcionament de la instal·lació,
- no s'aporta informació de les inspeccions que validi el compliment de les condicions de l'autorització que es revisa.

Aquesta informació ha d'estar disponible en el tràmit d'exposició pública de l'expedient de renovació.

En l'anunci del dogc, s'esmenta que la renovació es fa de conformitat amb l'article 26 del Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de prevenció i control integrats de la contaminació (BOE núm. 316, de 31.12.2016), quedant derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin al present text refós, i en particular la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de Prevenció i Control Integrats de la contaminació.

La documentació incorporada en l'expedient, que consta en la web del Departament de Territori i Sostenibilitat, en l'apartat d'informació pública de medi ambient és la següent:

- 1.1 Formulari MTDs
- 1.2 Instància dades bassa
- 1.3 Qüestionari MTDs

Si ens atenem a l'article 26 sobre "*Revisión de la autorización ambiental integrada*", es refereix a la informació necessària per a la renovació de la concessió de l'autorització ambiental, la documentació aportada és insuficient.

L'apartat 1, de l'esmentat article, remet a l'article 12 on es detalla tota la documentació que com a mínim ha de facilitar el titular i l'òrgan competent. Molta d'aquesta informació no ha estat facilitada en el tràmit de l'exposició pública:

1. *A instancia del órgano competente, el titular presentará toda la información referida en el artículo 12 que sea necesaria para la revisión de las condiciones de la autorización.*

A més ha d'incloure en el seu cas:

los resultados del control de las emisiones y otros datos que permitan una comparación del funcionamiento de la instalación con las mejores técnicas

disponibles descritas en las conclusiones relativas a las MTD aplicables y con los niveles de emisión asociados a ellas

També les dades que l'òrgan competent obté de les inspeccions:

al revisar las condiciones de la autorización, el órgano competente utilizará cualquier información obtenida a partir de los controles o inspecciones.

L'article 12 esmentat es refereix al contingut d'una sol·licitud d'autorització ambiental. Reproduïm el seu contingut per veure'n l'abast de la informació que ha d'estar complerta en el tràmit d'exposició pública, com preveu l'apartat primer de l'article 16 del mateix real decret:

La solicitud de la autorización ambiental integrada contendrá lo dispuesto en el reglamento de desarrollo de esta ley, y, al menos, la siguiente documentación, sin perjuicio de lo que a estos efectos determinen las comunidades autónomas:

a) Proyecto básico que incluya, al menos, los siguientes aspectos:

- *1.º Descripción detallada y alcance de la actividad y de las instalaciones, los procesos productivos y el tipo de producto.*
- *2.º Documentación que el interesado presenta ante la administración pública competente para el control de las actividades con repercusión en la seguridad, salud de las personas o el medio ambiente de conformidad con la normativa que resulte de aplicación.*
- *3.º Estado ambiental del lugar en el que se ubicará la instalación y los posibles impactos que se prevean, incluidos aquellos que puedan originarse al cesar la explotación de la misma.*
- *4.º Recursos naturales, materias primas y auxiliares, sustancias, agua y energía empleados o generados en la instalación.*
- *5.º Fuentes generadoras de las emisiones de la instalación.*
- *6.º Tipo y cantidad de las emisiones previsibles de la instalación al aire, a las aguas y al suelo, así como la determinación de sus efectos significativos sobre el medio ambiente, y, en su caso, tipo y cantidad de los residuos que se vayan a generar.*
- *7.º Tecnología prevista y otras técnicas utilizadas para prevenir y evitar las emisiones procedentes de la instalación o, y si ello no fuera posible, para reducirlas, indicando cuales de ellas se consideran mejores técnicas disponibles de acuerdo con las conclusiones relativas a las MTD.*
- *8.º Las medidas relativas a la aplicación del orden de prioridad que dispone la jerarquía de residuos contemplada en el artículo 4.1.b) de los residuos generados por la instalación.*
- *9.º Medidas previstas para controlar las emisiones al medio ambiente.*

- 10.º Las demás medidas propuestas para cumplir los principios a los que se refiere el artículo 4.
- 11.º Un breve resumen de las principales alternativas a la tecnología, las técnicas y las medidas propuestas, estudiadas por el solicitante, si las hubiera.
- 12.º En el caso de que la instalación tenga implantado un sistema comunitario de gestión y auditoría medioambientales, de acuerdo con el Reglamento (CE) n.º 1221/2009, del Parlamento Europeo y del Consejo, de 25 de noviembre de 2009, relativo a la participación voluntaria de organizaciones en un sistema comunitario de gestión y auditoría medioambientales (EMAS), y por el que se derogan el Reglamento (CE) n.º 761/2001 y las Decisiones 2001/681/CE y 2006/193/CE de la Comisión, se aportará la última declaración medioambiental validada y sus actualizaciones.

b) Informe urbanístico del Ayuntamiento en cuyo territorio se ubique la instalación, acreditativo de la compatibilidad del proyecto con el planeamiento urbanístico, de acuerdo con lo establecido en el artículo 15.

c) En su caso, la documentación exigida por la legislación de aguas y de costas para la autorización de vertidos a las aguas continentales o desde tierra al mar. Cuando se trate de vertidos a las aguas continentales de cuencas gestionadas por la Administración General del Estado, esta documentación será inmediatamente remitida al organismo de cuenca por el órgano competente para otorgar la autorización ambiental integrada, a fin de que manifieste si es preciso requerir al solicitante que subsane la falta o complete la documentación aportada.

d) La determinación de los datos que, a juicio del solicitante, gocen de confidencialidad de acuerdo con las disposiciones vigentes. e) Cualquier otra información y documentación acreditativa del cumplimiento de requisitos establecidos en la legislación aplicable incluida, en su caso, la referida a fianzas o seguros obligatorios que sean exigibles, entre otras, por la Ley 26/2007, de 23 de octubre.

e) Cualquier otra información y documentación acreditativa del cumplimiento de requisitos establecidos en la legislación aplicable incluida, en su caso, la referida a fianzas o seguros obligatorios que sean exigibles, entre otras, por la Ley 26/2007, de 23 de octubre.

f) Cuando la actividad implique el uso, producción o emisión de sustancias peligrosas relevantes, teniendo en cuenta la posibilidad de contaminación del suelo y la contaminación de las aguas subterráneas en el emplazamiento de la instalación, se requerirá un informe base antes de comenzar la explotación de la instalación o antes de la actualización de la autorización. Este informe contendrá la información necesaria para determinar el estado del suelo y las aguas subterráneas, a fin de hacer la comparación cuantitativa con el estado tras el cese definitivo de las actividades, previsto en el artículo 23 además del contenido mínimo siguiente:

- 1.º Información sobre el uso actual y, si estuviera disponible, sobre los usos anteriores del emplazamiento.
- 2.º Si estuviesen disponibles, los análisis de riesgos y los informes existentes regulados en la legislación sobre suelos contaminados en relación con las medidas realizadas en el suelo y las aguas subterráneas que reflejen el estado en el momento de la redacción del informe o, como alternativa, nuevas medidas realizadas en el suelo y las aguas subterráneas que guarden relación con la posibilidad de una contaminación del suelo y las aguas subterráneas por aquellas sustancias peligrosas que vayan a ser utilizadas, producidas o emitidas por la instalación de que se trate. Cuando una información elaborada con arreglo a otra legislación nacional, autonómica o de la Unión Europea cumpla los requisitos establecidos en este apartado, dicha información podrá incluirse en el informe base que se haya presentado, o anexarse al mismo.

L'apartat 2 del mateix article 26, obliga a presentar un resum que sigui comprensible en general per la majoria del públic, el qual no consta en la informació facilitada en el tràmit d'exposició pública:

2. A la solicitud de la autorización ambiental integrada se acompañará un resumen no técnico de todas las indicaciones especificadas en el apartado anterior, para facilitar su comprensión a efectos del trámite de información pública.

L'apartat 3, també obliga a aportar l'estudi o document d'impacte ambiental quan siguin exigibles, els quals tampoc consten en la informació facilitada en el tràmit d'exposició pública:

3. En los supuestos previstos en el apartado 4 del artículo anterior, la solicitud de la autorización ambiental integrada incluirá, además, el estudio de impacto ambiental o, en su caso, el documento ambiental y demás documentación exigida por la legislación que resulte de aplicación.

Tota aquesta informació ha d'estar completament documentada i a disposició del públic, des de l'inici del període d'informació pública no inferior a trenta dies com preveu l'apartat 1 de l'article 16 del Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre, informació, que és un tràmit obligatori per atorgar la renovació de l'autorització.

Si bé a priori pot semblar sobrera, la reproducció íntegra de l'article demostra de manera entenedora, la falta de rigor per part del Departament en l'aplicació de la normativa referent a les renovacions d'autoritzacions ambientals, totalment inadmissible en un context d'emergència climàtica. Tot i que l'òrgan competent pot considerar vigent algun document de la darrera autorització ambiental i no demanar la seva actualització atenen al principi de simplificació administrativa, és evident que no es pot resoldre amb un simple formulari que emplena el mateix interessat. De l'apartat 3 de l'article 16 del

Reial decret 815/2013, de 18 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament d'emissions industrials i de desplegament de la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació (BOE núm. 251, de 19.10.2013) que esmenta el DOGC, en limita l'excepcionalitat de no aportat documentació actualitzada a aspectes tècnics i d'ubicació de la instal·lació. Però s'ha de considerar que aquest apartat no s'ha transposat al Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de prevenció i control integrats de la contaminació i a més, cal considerar que amb la disposició derogatòria única, queden anul·lades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin al text d'aquest reial decret, pel que resulta molt difícil de justificar la minsa informació que ha demanat l'òrgan competent per resoldre una autorització ambiental integrada.

És encara més difícil de justificar si es tenen en compte les conclusions dels recents informes d'Organismes internacionals com l'ONU, d'altres estudis científics, alertant dels efectes determinants en el canvi climàtic de les emissions generades per les activitats ramaderes, i de la normativa de la UE sobre la protecció de les aigües subterrànies, dels sòls i sobre el control de les emissions, que invaliden qualsevol drecera, o procediment reduït o simplificat per renovar les autoritzacions ambientals d'activitats classificades com a contaminants en la DEI, que en l'article 21, insta als Estats membres a prendre les mesures necessàries perquè les autoritats competents revisen i actualitzin periòdicament les condicions de l'autorització per assegurar-ne el compliment. El concepte de revisió està associat a l'actualització i verificació de les condicions de l'autorització. No té cap sentit revisar una llicència amb les dades antigues, no actualitzades, i sense comprovar-ne el compliment de les condicions. Per això ja es preveu en l'apartat 5 de l'article 26 del reial decret legislatiu 1/2016, que *la revisió de l'autorització ambiental integrada no donarà dret a indemnització*, pels possibles costos que puguin afectar a la titular de l'explotació per les noves condicions de la resolució de la revisió de l'autorització ambiental integrada.

El principi de simplificació administrativa no pot suposar una pèrdua de garanties per prevenir, reduir i evitar la contaminació, ni pot suposar riscos per la salut. Tampoc ha d'actuar en sentit contrari dels principis de cautela i d'acció preventiva, del principi de correcció dels atemptats al medi ambient, preferentment en la font mateixa, i del principi de qui contamina paga, establerts en el capítol XX del TFUE.

L'IADEN, en la consulta prèvia a la revisió de les zones vulnerables va proposar una auditoria independent, externa al DARPA, de tots els informes ambientals des de març del 2016, dels expedients que han informat favorablement les ampliacions de capacitat o noves instal·lacions d'explotacions ramaderes en ZV, per la dificultat d'entendre, després d'analitzar les conclusions de l'informe tècnic de l'ACA del 2016, que els

informes ambientals puguin ser positius en les 10 comarques que concentren les densitats més altes de places de porcs, (75% del total de les places), i que han concentrat un percentatge semblant de les noves places.

És evident que hi ha una relació directa entre el gravíssim estat de les aigües subterrànies descrit en l'informe de l'ACA i la falta de rigor per atorgar autoritzacions ambientals, i la falta de control per verificar i comprovar el compliment de les condicions de la llicència per part de les autoritats competents i funcionaris del Departament que en tenen la responsabilitat, que per altra banda, tenen l'obligació de vetllar per una utilització racional dels recursos naturals, i de protegir i millorar la nostra qualitat de vida i restaurar el medi ambient.

2. **No consten garantides per l'òrgan competent, les revisions de les conclusions relatives a les MTD aplicables a la instal·lació, des que l'autorització fou concedida, actualitzada o revisada, ni tampoc garanteix que la instal·lació compleixi les condicions de l'autorització, com preveu l'apartat 2 de l'article 26 del Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre.**

_____ Reproduïm l'apartat 2 de l'article 26:

- *En un plazo de cuatro años a partir de la publicación de las conclusiones relativas a las MTD en cuanto a la principal actividad de una instalación, el **órgano competente garantizará** que:*

a) Se hayan revisado y, si fuera necesario, adaptado todas las condiciones de la autorización de la instalación de que se trate, para garantizar el cumplimiento de la presente ley, en particular, del artículo 7; y

b) La instalación cumple las condiciones de la autorización.

*La revisión tendrá en cuenta todas las conclusiones relativas a los documentos de referencia MTD aplicables a la instalación, **desde que la autorización fuera concedida, actualizada o revisada** .*

Aquesta garantia de l'òrgan competent del compliment de les MTD aplicables a la instal·lació que ha de renovar l'autorització ambiental, no consta en la informació que obligatòriament s'ha de presentar en el tràmit d'exposició pública, ni consta tampoc la garantia del compliment de les condicions de l'autorització ni que la instal·lació les compleixi.

Aquestes garanties són obligatòries per atorgar la renovació de l'autorització.

- 3. No consta l'informe base o de partida, descrit en el punt 1.f de l'article 12 del Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre. L'article 23 del mateix Reial decret, en referència al tancament de la instal·lació, també el considera imprescindible.**

Sense perjudici de que s'aporti al expedient tota la documentació que es detalla en les alegacions 1 i 2, és rellevant que s'aporti obligatoriament l'informe base de partida per la renovació de l'autorització ambiental. També esdevé imprescindible que s'aporti per garantir el compliment de l'article 23 en cas de tancament de la instal·lació.

Per a garantir que el funcionament d'una instal·lació no deteriори la qualitat del sòl ni de les aigües subterrànies, és necessari determinar, recolzant-se en un informe de la situació de partida, l'estat del sòl i de les aigües subterrànies. Aquest informe haurà de constituir un instrument que ha de permetre realitzar una comparació quantitativa entre l'estat de l'emplaçament de la instal·lació descrita en l'informe i l'estat d'aquesta implantació després del cessament definitiu d'activitats, a fi de determinar si s'ha produït un increment significatiu de la contaminació del sòl i de les aigües subterrànies, perquè si és el cas, d'acord amb el principi de que el que contamina paga, en avaluar la importància de la contaminació del sòl i de les aigües subterrànies causada pel titular, podria donar lloc a l'obligació per part del responsable, de restablir l'emplaçament de la instal·lació a l'estat descrit en l'informe de la situació de partida. Òbviament, les dades de l'informe ha de ser verificades i contrastades per personal qualificat o degudament homologat.

En el mateix punt 1.f esmentat, s'indica que el document base es requerirà abans de l'inici de l'explotació i abans de l'actualització de l'autorització. També ho deixa molt clar l'apartat 2 de l'article 22 de la DEI, quan afirma que el titular haurà d'elaborar i presentar davant l'autoritat competent un informe de situació de partida abans d'iniciar l'explotació o abans de l'actualització del permís per primera vegada a partir del 7 de gener de 2013. Per tant, sense l'existència d'aquest informe no es pot renovar una autorització ambiental, ni tan sols plantejar-la, per incomplir el disposat en el Reial decret 1/2016 i en la DEI, i suposaria actuar en contra dels principis de cautela i d'acció preventiva, del principi de correcció dels atemptats al medi ambient, preferentment en la font mateixa, i del principi de qui contamina paga, establerts en el capítol XX del TFUE.

- 4. L'informe base o de partida descrit en el punt 1.f de l'article 12 del Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre, ha d'incloure el estat actual dels sòls que constitueixen la base agrícola a on s'apliquen les emissions de nitrogen provinents de dejeccions ramaderes.**

L'activitat contaminant de les instal·lacions ramaderes no acaba en aquestes, sinó que també s'estén en els sòls a on s'apliquen les dejeccions ramaderes. L'aplicació de les dejeccions generades en les instal·lacions contribueixen significativament a l'emissió d'agents contaminants a l'atmosfera a l'aigua i al sòl.

A fi de complir els objectius sobre la contaminació atmosfèrica i amb la legislació de la Unió sobre la protecció de l'aigua, la DEI considera necessari establir controls més adequats de l'estat dels sòls on s'apliquen. L'apartat 1b de l'article 14 de la DEI, relatiu a les condicions del permís, insta als Estats membres d'assegurar-se que amb les condicions de l'autorització ambiental integrada es garantirà la protecció del sòl i de les aigües subterrànies, així com el control i la gestió dels residus generats per la instal·lació: Per tant, els sòls s'han de considerar com a part de les instal·lacions.

Los Estados miembros se cerciorarán de que el permiso incluya todas las disposiciones necesarias para el cumplimiento de los requisitos establecidos en los artículos 11 y 18.

Tales medidas incluirán, como mínimo, lo siguiente:

*b) las adecuadas prescripciones que garanticen la protección del suelo y de las aguas subterráneas, así como las medidas relativas **al control y la gestión de los residuos generados por la instalación;***

En coherència, l'informe de partida ha d'incloure l'estat actual de la contaminació de la totalitat dels sòls que constitueixen la base agrícola a on s'apliquen les emissions de nitrogen provinents de dejeccions ramaderes generades a la instal·lació. A més s'han de preveure els controls periòdics que obliga la DEI.

Aquest informe base de partida és absolutament necessari per conèixer quins sòls són aptes per aplicar dejeccions ramaderes. Seria una irresponsabilitat, continuant aplicant dejeccions en sòls ja contaminats per excés de nutrients, com nitrogen, fòsfor, potassi, coure o zinc, i els seus efectes en l'augment de la contaminació de les aigües subterrànies per nitrats.

No exigir l'informe base de partida, aniria en contra dels principis de cautela i d'acció preventiva, del principi de correcció dels atemptats al medi ambient, preferentment en la font mateixa, establerts en el capítol XX del TFUE, sense perjudici de qui en sigui el responsable, car seria una greu irresponsabilitat autoritzar activitats classificades com a contaminants sense ni tan sols, intentar esbrinar-ne els seus efectes reals. Aquesta actuació seria contrària a l'objectiu de prevenir, evitar i reduir la contaminació de la DEI.

A més, si no s'inclou l'informe de base o partida, s'actuaria en contra del principi de qui contamina paga, ja que no es podrà realitzar una comparació

quantitativa entre l'estat dels sòls i de les aigües subterrànies abans de l'inici de l'activitat i després del cessament definitiu d'aquesta, a fi de determinar si s'ha produït un increment significatiu de la contaminació, que obligui als seus responsables a restablir l'estat que tenien en l'informe base de partida. D'acord amb el principi del que contamina paga, en avaluar la importància de la contaminació del sòl i de les aigües subterrànies causada pel titular, podria donar lloc a l'obligació de restablir l'emplaçament de la instal·lació a l'estat descrit en l'informe de la situació de partida, els Estats membres tindran en compte les condicions del permís que s'han aplicat en el transcurs de l'activitat realitzada, les mesures de prevenció de la contaminació adoptades per a la instal·lació i l'increment relatiu de la càrrega de contaminació en comparació amb l'assenyalada en l'informe de la situació de partida.

Si la societat no es pot rescabalar del deteriorament ocasionat per la contaminació dels sòls i de les aigües subterrànies, per part dels seus responsables, per la manca de rigor de les autoritats i funcionaris de l'òrgan competent, aquests poden esdevenir responsables subsidiaris, per no exigir la presentació d'un informe obligatori, necessari per determinar les quanties dels danys ocasionats.

A més l'avaluació dels sòls i de les aigües subterrànies ha de ser periòdica. En l'article 14 de la DEI, relatiu a les condicions del permís, insta a adoptar mesures i requisits necessaris en matèria de control de les emissions, especificant la metodologia del mesurament, la freqüència i el procediment d'avaluació, comunicació dels resultats, i el manteniment i supervisió periòdics de les mesures adoptades per a evitar les emissions al sòl i a les aigües subterrànies. L'article 3 de LLEI 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, també comporta el deure dels poders públics d'avaluar contínuament i periòdicament l'impacte ambiental per tal que el seu resultat s'hagi de tenir en compte en la presa de decisions respecte a la política concreta.

- 5. No consta l'avaluació per part de l'òrgan competent, dels resultats del control de les emissions, que justifiqui l'adopció dels paràmetres que utilitza l'explotació per calcular uns valors dels nivells d'emissió associats a l'alimentació, diferents dels establerts en les conclusions relatives a les MTD fixades en la resolució del document d'execució 2017/302/UE, que han de servir per determinar l'autorització ambiental.**

D'acord amb l'apartat 3 de l'article 14 de la DEI, les conclusions sobre les millors tècniques disponibles (MTD) són la referència per a l'establiment de les condicions dels permisos per a les instal·lacions recollides en el seu capítol II.

Les emissions associades al nitrogen total excretat, relatives a la gestió nutricional es fixen en la MTD 3 de:

- la DECISIÓN DE EJECUCIÓN (UE) 2017/302 DE LA COMISIÓN de 15 de febrero de 2017 por la que se establecen las conclusiones sobre las mejores técnicas disponibles (MTD) en el marco de la Directiva 2010/75/UE del Parlamento Europeo y del Consejo respecto a la cría intensiva de aves de corral o de cerdos:

Les quantitats figuren en el quadre 1.1 :

Nitrógeno total excretado asociado a la MTD

Parámetro	Categoría de animales	Nitrógeno total excretado asociado a la MTD ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ (kg N excretado/plaza/año)
Nitrógeno total excretado, expresado como N	Lechones destetados	1,5 — 4,0
	Cerdos de engorde	7,0 — 13,0
	Cerdas reproductoras (incluidos los lechones)	17,0 — 30,0
	Gallinas ponedoras	0,4 — 0,8
	Pollos de engorde	0,2 — 0,6
	Patos	0,4 — 0,8
	Pavos	1,0 — 2,3 ⁽⁶⁾

I les del fòsfor en el quadre 1.2:

Fósforo total excretado asociado a la MTD

Parámetro	Categoría de animales	Fósforo total excretado asociado a la MTD ⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾ (kg P ₂ O ₅ excretado/plaza/año)
Fósforo total excretado, expresado como P ₂ O ₅	Lechones destetados	1,2 — 2,2
	Cerdos de engorde	3,5 — 5,4
	Cerdas reproductores (incluidos los lechones)	9,0 — 15,0
	Gallinas ponedoras	0,10 — 0,45
	Pollos de engorde	0,05 — 0,25
	Pavos	

Les autoritats competents poden establir límits d'emissió que difereixin dels nivells d'emissió associats a les millors tècniques disponibles pel que fa als valors, períodes de temps i condicions de referència aplicats, però ho poden fer, sempre que pugui demostrar-se, a partir dels resultats del monitoratge de les emissions, que aquestes no han superat els nivells d'emissió associats a les millors tècniques disponibles i no posen en risc l'objectiu de la DEI de prevenir, reduir, i eliminar, si es pot, la contaminació. És obligatori que l'òrgan competent, avaluï els resultats, **almenys** un cop l'any, però en el cas de les explotacions ramaderes, aquest monitoratge s'hauria realitzar per ser efectiu, en cada cicle productiu de l'espècie criada, i això significa molts controls.

La IAEDEN, ja va advertir, primer amb un requeriment dirigit directament a la Consellera del DARPA, i després en les al·legacions presentades al nou

DECRET 153/2019, de 3 de juliol, de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, de la impossibilitat que les autoritats competents tinguin la capacitat de poder realitzar l'elevat nombre de monitoratges de les emissions amb fiabilitat, cosa que suposaria una gran quantitat de recursos, a més de la dificultat de controlar que els ramaders puguin incloure en la dieta dels animals, alguns dels innumerables productes vitamínics i proteínics que s'anuncien per internet. És una falta de rigor substituir un control amb garanties fet in situ, per personal qualificat o degudament homologat, per l'obligació d'arxivar les factures dels pinsos durant un temps determinat, i per un certificat indicant que els pinsos compleixen determinats requisits, emès pels mateixos proveïdors en un clar conflicte d'interessos. És totalment inacceptable en un context com l'actual d'emergència climàtica.

Tant amb el requeriment, com en les al·legacions, la IAEDEN, va denunciar una mala praxi del DARPA, en l'aplicació de les MTD en matèria alimentària, doncs el Departament va subvertir el concepte de les MTD definit com la fase més eficaç i avançada de desenvolupament de les activitats i de les seves modalitats d'explotació, que demostrin la capacitat pràctica de determinades tècniques per a constituir la base dels valors límit d'emissió i altres condicions de l'autorització destinades a evitar o, quan això no sigui practicable, reduir les emissions i l'impacte en el conjunt del medi ambient i en la salut de les persones, per un desfermat interès per incrementar la producció de bestiar de porcí i aviram, com demostren les estadístiques publicades en la web del DARPA, i que corroborava la Memòria General del Projecte del 2017, que acompanyava al projecte del decret 153/2019, que es va aprovar el 3 de juliol del 2019, quan afirma en relació amb les millores alimentàries que: *a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".*

Per tant, els valors reduïts que l'explotació pren com a referència per determinar l'autorització ambiental són invàlids, i s'han d'aplicar els de les conclusions sobre les millors tècniques disponibles a partir dels documents de referència MTD adoptats per la Comissió, com preveu Directiva 2010/75/UE del Parlamento Europeu Y Del Consejo de 24 de novembre de 2010 i el Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre.

- 6. No consta la inspecció mediambiental vigent que ha d'incloure l'anàlisi de tota la gamma d'efectes ambientals rellevants de la instal·lació. D'acord amb el que estableix l'article 23 de la DEI, el període entre dues**

visites in situ es basarà en una avaluació sistemàtica dels riscos mediambientals de les instal·lacions corresponents i no superarà un any en les instal·lacions que plantegin els riscos més alts i tres anys en les instal·lacions que plantegin riscos menors.

A fi d'assegurar l'aplicació efectiva i el compliment de la DEI, els titulars han d'informar regularment l'autoritat competent sobre el compliment de les condicions del permís. Les autoritats competents vetllaran perquè les titulars de les instal·lacions prenguin les mesures necessàries per complir amb les condicions de l'autorització ambiental, amb l'establiment d'un pla d'inspeccions ambientals, amb el que quedin cobertes totes les instal·lacions i quan calgui s'actualitzi regularment.

D'acord amb l'apartat 4 de l'article 23 de la DEI, basant-se en els plans d'inspecció, l'autoritat competent elaborarà regularment programes d'inspecció mediambiental prefixada que incloguin la freqüència de les visites als emplaçaments per als diferents tipus d'instal·lacions. El període entre dues visites in situ no superarà en cap cas, els tres anys.

Després de consultar la web del departament de territori, llevat d'error, no hem trobat en els tres anys anteriors cap inspecció realitzada a la titular de l'autorització. De fet, durant aquest any 2019, fins a finals de novembre, el Departament de Territori i Sostenibilitat només informa de 18 inspeccions a explotacions ramaderes a tot Catalunya. En el comunicat de premsa publicat el 28 de juny de 2018 pel Departament, s'especifica que es revisaran un total de 811 autoritzacions ambientals d'explotacions porcines i avícoles, en aplicació de la decisió d'execució (UE) 2017/302 de data 15 de febrer de 2017 de la Comissió per la qual s'estableixen les conclusions sobre les millors tècniques disponibles (MTD) en el marc de la Directiva 2010/75/UE.

La relació d'inspeccions realitzades i les que s'haurien de fer, dona una clara idea del poc rigor amb el qual el Departament afronta la problemàtica de la contaminació provocada per explotacions ramaderes, doncs si els plans d'inspeccions han de cobrir les 811 explotacions, i s'han de realitzar en un termini màxim de tres anys, una simple divisió indica que cada any s'haurien de visitar unes 270 instal·lacions. No es pot al·legar, per no realitzar-les, manca de recursos humans i tècnics perquè l'article 30 del Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre, preveu que els òrgans competents en matèria d'inspecció podran designar a entitats que demostrin la capacitat tècnica adequada, per a la realització, en el seu nom, d'algunes actuacions materials d'inspecció. Tampoc la manca de recursos econòmics perquè el cost de les inspeccions ha de recaure en els titulars de les instal·lacions, com recauen en els propietaris o usuaris totes les inspeccions tècniques.

No es pot concedir la renovació de l'autorització ambiental, si la instal·lació no ha passat satisfactòriament la inspecció ambiental. Els resultats d'aquestes actuacions hauran de posar-se a la disposició del públic en el termini de quatre mesos a partir de la finalització de la visita in situ i de conformitat amb la Llei 27/2006, de 18 de juliol.

Emetre una autorització ambiental integrada sense conèixer l'estat real de les instal·lacions, seria una actuació contrària als principis de cautela i d'acció preventiva, al principi de correcció dels atemptats al medi ambient, preferentment en la font mateixa, i al principi de qui contamina paga,, establerts en el capítol XX del TFUE i clarament contraris a l'objectiu d'evitar i reduir la contaminació de la DEI.

7. En aquesta fase d'exposició s'ha d'aportar la relació actualitzada i revisada de les parcel·les que constitueixen la base agrícola per les aplicacions d'emissions de nitrogen procedents de dejeccions ramaderes, amb totes les característiques per poder determinar la seva idoneïtat, i amb tota la documentació necessària per comprovar que en són suficients.

L'existència d'un pla de dejeccions que distribueixi les emissions de nitrogen per evitar-ne l'excés, és un requisit indispensable per la concessió de l'autorització ambiental. En el pla ha de figurar una relació de les finques que han de servir de base agrícola per aplicar les dejeccions ramaderes. Per la concessió de l'autorització cal comprovar la seva idoneïtat. No fer-ho, és contrari als principis de cautela i d'acció preventiva, al principi de correcció dels atemptats al medi ambient, preferentment en la font mateixa, i al principi de qui contamina paga, establerts en el capítol XX del TFUE., car una de les condicions bàsiques de l'autorització per evitar les emissions als sòls i a les aigües subterrànies, no es revisarà i es trencarà el principi de supervisió periòdica de les mesures establert a la DEI. A més de perjudicar l'assoliment de l'objectiu de protecció de la salut humana i del medi ambient en un context d'emergència climàtica, a l'ignorar el control de les emissions derivades d'activitats contaminants. Per tant hauria d'estar publicada en el tràmit d'exposició pública.

Amb aquesta relació s'hauria de poder comprovar que les parcel·les compleixen els següents requisits:

- **La superfície mínima del total de la base agrícola ha de ser suficient per aplicar les emissions de nitrogen generat, calculat amb els valors dels nivells d'emissió associats a l'alimentació, establerts en les conclusions relatives a les MTD fixades en la**

resolució del document d'execució 2017/302/UE, que han de servir per determinar l'autorització ambiental.

No es poden aplicar les reduccions de nitrogen per millores alimentàries que proposa la titular per tot el que s'ha explicat en l'al·legació número 5, que considerem reproduïda.

- **La superfície mínima del total de la base agrícola ha de ser suficient per no sobrepassar les quantitats màximes que es poden aplicar de les emissions de nitrogen provinents de les dejeccions, establertes en l'annex 5 del decret 153/2019, tenint en compte que en cada cultiu s'ha de complir simultàniament la limitació referida al nitrogen en dejeccions ramaderes, al nitrogen en fertilitzants minerals o en aigua de reg i al nitrogen total.**

El nitrogen total inclou el procedent de l'aigua de reg i l'aplicat com a fertilitzants orgànics, com a dejeccions ramaderes i com a altres fertilitzants minerals.

Per poder calcular la superfície necessària de la base agrícola per aplicar les emissions de nitrogen provinents de les dejeccions ramaderes, és imprescindible que s'aporti a l'expedient, les certificacions o documentació similar, contrastada i verificada per personal qualificat i homologat, de les quantitats de nitrogen procedent d'adobs inorgànics, minerals, fangs, aigües residuals, i de l'aigua de reg, que s'hauran de deduir dels topalls de nitrogen total que es poden aplicar per ha i any, establerts en l'esmentat annex 5, per cada tipus de cultiu i tipus de terreny que s'especifiquen.

En el supòsit que no fos possible esbrinar de manera fiable i contrastada les quantitats de les emissions de nitrogen provinents d'altres fonts, en cap cas, les que provenen de les dejeccions haurien de superar la mitjana de la proporció que en general s'apliquen en relació amb les emissions provinents d'altres fonts.

Segons l'informe de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries del 2019, les emissions de nitrogen generades per les dejeccions són 88.971 tones, i les provinents de fertilitzants minerals són 51.700 tones. En total sumen 140.671 tones. Això vol dir que les emissions de nitrogen generades per les dejeccions representen un 63% d'aquest total.

A més, d'aquest percentatge s'hauria de restar les emissions de nitrogen que provenen de les 266.130 tones de fangs que segons

l'ACA amb dades del 2016, s'han destinat a fer compostatge per aplicar al sòl, i el nitrogen provinent de l'aigua de reg.

Per tant, la superfície de la base agrícola receptora de dejeccions ha de ser suficient, tenint en compte que el nitrogen que aporten aquestes dejeccions, no pot superar com a molt, el 60% del total de nitrogen que autoritza aplicar l'annex 5 del decret 153/2019.

- **Les parcel·les que constitueixen la base agrícola per aplicar les dejeccions han de complir amb els requisits d'idoneïtat establerts en el decret 153/2019.**

Les parcel·les han de complir amb els requisits establerts, com els de no superar el percentatge màxim de pendent, ni les distàncies a rieres, cursos d'aigua, zones de càrrega d'aqüífers, policia d'aigües, camins, nuclis habitats, cases aïllades, zones inundables, etc. per la qual cosa és necessari que en aquesta fase d'exposició pública s'aporti certificat o document similar, contrastat per personal qualificat o homologat, que confirmi la idoneïtat de les parcel·les per constituir la base agrícola per aplicar les dejeccions.

- **La superfície de la base agrícola per aplicar les emissions de nitrogen provinents de les dejeccions, no pot incloure parcel·les contaminades, o que afectin aigües subterrànies contaminades. Si el nivell de contaminació permet aplicar emissions reduïdes de nitrogen, la superfície total ha de ser suficient, calculada amb els límits reduïts establerts. Per tant, és obligatori aportar les anàlisis de sòls i de l'estat dels aqüífers afectats.**

Tots els sòls receptors de dejeccions haurien d'estar analitzats per determinar el seu estat, d'acord amb la consideració 24 de la directiva 2010/75/UE, per revisar, en funció dels resultats, els plans de dejeccions vigents. És important començar pels més pròxims a l'explotació, perquè són els que tenen més risc d'estar contaminats, com s'indica tant en l'ISA-19, en la Memòria ambiental i en l'informe de l'ACA del 2016.

Per tant, cal exigir l'obligatorietat d'analitzar periòdicament els sòls que configuren la base agrícola per aplicar les dejeccions i l'estat de l'aqüífer afectat, per personal qualificat de l'administració o per empreses homologades de control ambiental. Els costos han d'anar a càrrec dels titulars de les explotacions.

En l'al·legació 4 d'aquest escrit, s'expliquen els arguments que aquí donem per reproduïts, pels quals són necessaris i obligatoris els informes base o de partida descrits en el punt 1f de l'article 12 del

Reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre, dels sòls que constitueixen la base agrícola per aplicar les emissions de nitrogen de les dejeccions ramaderes i de l'estat de les aigües subterrànies afectades, i la informació dels controls i dels monitoratges periòdics que s'han de realitzar per comprovar el nivell de contaminació real al llarg del temps.

Per prevenir, reduir o evitar la contaminació, cal reduir els nivells actuals d'emissions. Per això és recomanable que en algunes zones s'estableixin reduccions dels límits màxims de nitrogen que es pot aplicar. L'informe de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries de maig del 2019 (ISA-19), recomana que en determinades zones de molta densitat ramadera i en alguns tipus de sòls, es redueixen les quantitats de N aplicada, per sota de les màximes establertes: *en secans semiàrids, el Programa d'actuació actual estableix una dosi màxima de dejeccions de 170 kg N/ha i any. Malgrat que el Decret diu ben clar que són dosis màximes (no dosis recomanades en totes les situacions), en zones d'elevada densitat ramadera es tendeix a aplicacions properes al màxim, i si això es fa així en totes les parcel·les i tots els anys, s'esdevé un enriquiment excessiu dels sòls en nitrats, i una acumulació excessiva de fòsfor al sòl. En aquestes situacions, atesa la molt baixa pluviometria, és raonable plantejar una reducció de la dosi màxima de dejeccions.*

L'estudi Gomis-García (2013), que esmenta l'ISA-19, considera que *bona part del nitrat és al sòl i en trànsit cap a l'aqüífer a través del medi no saturat: les quantitats emmagatzemades són significativament elevades -i poc quantificades- per la qual cosa el contingut en nitrat pot continuar augmentant encara que s'arribi a suprimir la font que l'origina, i per tant, és molt difícil aconseguir l'eliminació o notable disminució de les entrades de nitrats a l'aqüífer a curt termini.* Per tant, per prevenir els danys ambientals que poden derivar-se d'aquestes quantitats de nitrats emmagatzemades, també seria recomanable la reducció dels topalls màxims de nitrogen aplicat, en les zones de més densitat ramadera.

La superfície total de base agrícola ha de ser suficient, descomptant les parcel·les contaminades, i les reduccions dels límits d'aplicació de nitrogen que s'han d'establir per prevenir, reduir i evitar la contaminació. En aquesta fase d'exposició pública s'ha d'aportar els informes base o de partida dels sòls i aigües subterrànies afectades que conformen la base agrícola de l'explotació, i el pla del Departament per establir les reduccions dels límits d'emissió en aquelles zones recomanades per l'ISA 2019, i per prevenir els efectes

dels nitrats emmagatzemats denunciats en l'estudi Gomis-García (2013)

- **La superfície de la base agrícola per aplicar les emissions de nitrogen provinents de les dejeccions, ha de ser suficient tenint en compte que no es poden incloure parcel·les situades en municipis amb excedents elevats de nitrogen, i els topalls màxims reduïts d'aquestes aplicacions que s'estableixin per aquelles parcel·les de municipis que amb aquesta reducció els permetin equilibrar les entrades i sortides de nitrogen.**

Per determinar els municipis amb excés de N, no es pot utilitzar l'índex de càrrega ramadera (ICR), descrit en el decret 153/2019 doncs només té en compte el N de les dejeccions, ignorant el que aporten els adobs minerals i l'aigua de reg que estableix l'annex 5 del decret 153/2019 per les dosis màximes de nitrogen per hectàrea que es poden aplicar, i a més pressuposa que aquestes es reparteixen per la superfície agrícola catalogada en el SIGPAG, ignorant que en realitat només s'apliquen com a molt, en una tercera part d'aquesta superfície. Aquest càlcul és contrari al principi de càlcul objectiu establert en l'article 3 de la LLEI 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, doncs amaga el nombre real dels municipis amb excés de N i dificulta la correcta *adequació de la dimensió de la cabanya ramadera a la capacitat de càrrega ambiental del territori*, establert en el punt d, de l'article 14 de la mateixa llei del canvi climàtic.

En el punt 5 de l'informe tècnic, avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya, de març del 2016, l'ACA, utilitza un model matemàtic PATRICAL. *El model de simulació utilitza el balanç d'entrades i sortides de nitrogen en sòl a escala municipal, que proporciona com a resultat l'excés de nitrogen també a escala municipal (Figura 3). Les entrades de nitrogen al sòl procedeixen principalment de l'agricultura i la ramaderia, però també s'ha considerat altres fonts, com la deposició atmosfèrica, la fixació biològica i les aigües de reg. Les sortides de nitrogen corresponen a la incorporació a la vegetació, la volatilització i la desnitrificació.*

*Les dades del balanç a escala municipal mostren que un **69,3% dels municipis presenten excedents de nitrogen d'origen agrari**; d'aquests municipis, un 47,9% assoleixen excedents majors de 10 tones (t) anuals, valor on se situa la mediana, i un 26,9% presenten valors superiors a 50 t/any de nitrogen, que correspon al percentil 75 de les dades. Finalment, es detecten 5 municipis amb excedents de nitrogen per sobre de les 1.000 tones anuals. Aquestes dades posen*

de manifest que, en determinats indrets, la generació de nitrogen d'origen agrari excedeix amb escreix la capacitat d'assimilació a la mateixa zona, per la qual cosa l'excés de producció ha de ser tractat i/o transportat a altres indrets deficitaris amb el corresponent cost que suposa, cost financer o cost ambiental si és abocat a la mateixa zona en excés (mal estat de les aigües subterrànies, pèrdua de recurs, etc.).

Tot i que en l'informe de l'ACA no inclou el nitrogen provinent dels adobs i fangs, conclou que com a mínim en el 69,3% dels municipis catalans, s'han d'establir reduccions de les aportacions de nitrogen. En coherència, caldrà reduir el nitrogen aplicat, almenys en el percentatge en què el municipi en sigui excedent, per tal de tendir a l'equilibri. En aquesta fase d'exposició pública és necessari que s'aporti la relació de municipis amb excedent de nitrogen que l'ACA confirma en el seu informe, així com les quantitats i percentatges que suposen aquests excedents, i el pla del departament per reduir-los.

8. La revisió de l'autorització ambiental integrada ha de preveure que el titular de l'explotació aplicarà abans de febrer del 2021 la totalitat de les MTD sense excepció. Si l'òrgan competent eximeix d'aplicar alguna d'elles per les circumstàncies que es detallen en el document 302/2017, hauria d'informar-ne en el tràmit d'exposició pública perquè el públic i persones interessades puguin fer les al·legacions pertinents.

En tot cas:

- No es podrà eximir la implementació de cap de les MTD pel seu cost.. El sector fa molts anys que creix, amb volums d'exportacions més elevats que mai, i amb molt bones perspectives per la incorporació de nous mercats com el xinès. Seria una farsa no implementar una MTD apel·lant al cost d'aplicar-la, i no tenir en compte els costos econòmics, socials i en termes de salut pública que comporta la contaminació, la degradació del medi i la destrucció dels recursos naturals, per deixar d'aplicar-la.
- No es podrà eximir la implementació de cap de les MTD per dificultats tècniques o constructives. El sector fa molts anys que amplia capacitats amb noves places, i no han trobat mai cap mena d'impediment. La vàlua dels professionals i tècnics és la mateixa per implementar noves places de bestiar que per implementar les MTD.
- No es podrà eximir la implementació de cap de les MTD sense la participació real i efectiva de les persones interessades. Aquesta participació ha de ser molt rellevant en les MDT destinades a reduir les

emissions de soroll, d'olors i de pols, per les molèsties que provoquen a la població. La participació de veïnes i veïns afectats per aquestes molèsties ha d'estar garantida en la fase de la presa de decisions i les administracions públiques tenen l'obligació de promoure aquesta participació.

9. En la revisió anticipada d'ofici de l'autorització ambiental de l'activitat d'explotació ramadera a què es refereix aquest escrit, ha vulnerat el Conveni d'Aarhus sobre l'accés a la informació, la participació del públic en la presa de decisions i l'article 14 del reial decret legislatiu 1/2016, de 16 de desembre, per no promoure i garantir aquesta participació.

D'acord amb el Conveni d'Aarhus sobre l'accés a la informació, la participació del públic en la presa de decisions i l'accés a la justícia en matèria de medi ambient (15), és necessària una participació efectiva dels ciutadans en la presa de decisions perquè aquests puguin expressar-se i perquè els responsables tinguin en compte les opinions i preocupacions que puguin resultar rellevants per a aquestes decisions, augmentant així el grau de responsabilitat i transparència del procés de presa de decisions i contribuint a la sensibilització pública respecte als problemes de medi ambient i al suport a les decisions preses, cosa que no s'ha produït en aquest expedient.

Per altra banda l'article 14 del reial decret legislatiu 1/2016 insta a les Administracions públiques a promoure la participació real i efectiva de les persones interessades en els procediments d'atorgament, modificació substancial, **i revisió de l'autorització ambiental integrada** d'una instal·lació, cosa que tampoc s'ha produït, i tampoc sembla garantida la participació a què es refereix el paràgraf anterior, en les fases inicials dels respectius procediments de conformitat amb el que es preveu en l'article 24 del mateix decret

IAEDEN-Salvem l'Empordà